

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ ОДЕСА. 2010 РІК

Осінь. У любому моєму серцеві місті настала золота осінь. Хтось, можливо, скаже — банальне визначення. Не згодна. Так, звичне, так — на слуху... Проте яке влучне! Ви скажете — це ні для кого не новина, але все ж придивіться й по-новому відкриєте для себе цей факт. Чому по-новому? Просто тому, що природі не притаманна шаблонність, немає битого шляху, вона завжди змінюється (так, я впевнена в цьому — ЗАВЖДИ!) на краще. Повірте моїм словам і тієї ж міті станете щасливою людиною, бо будете з радістю й удачністю сприймати всі її «принади»: літню спеку, снігопади й навіть зливи та грози. Адже саме після них можна побачити веселку — райську дуту, шлях до неба, величезний міст, яким сходять на землю янголи. За біблійською легендою, веселка — це знак угоди (завіту) між Богом і людьми: після потопу Бог пообіцяв Ноєві, що більше ніколи не посилатиме на землю такої руйнівної зливи, а на згадку про свою обіцянку створив веселку.

Придивіться: саме цієї пори року природу полонить золотавий колір, відтінки від ніжно-жовтого, мідно-червоного до червоного золота, а намагання відшукати відповідні слова та передати мовою вроčисту барвистість і різноманітність — марні. Око бачить і милується, душа радіє неповторній красі, охоплює відчуття присутності на святі в дивовижному царстві, де все навколо сяє, переливається позолотою й сліпить очі.

Коли я милуюся осінніми барвами, подумки потрапляю в епоху бароко з її величною пишнотою й вишуканими розкошами, де віддавалася перевага пурпурово-багряному й позолоті. І звичайно ж, цієї пори року ловлю себе на думці, що десь глибоко в моїй душі лунає чарівна музика Антоніо Вівальді. Так, ви здогадалися — «Пори року.

Осінь». І це також не випадково, що саме Вівальді, адже він представник епохи бароко...

Отже, осінь, бароко. Дні ще теплі, але це вже не та впевнена у своїй тривалості й силі, а тому спекотна й часом нещадна до людей, літня задуха. На щастя, їй на зміну приходить напрочуд ласкаве вересневе одеське тепло — оксамитовий сезон. Ви ж торкалися коли-небудь оксамиту? Тканина ніжна, тепла на дотик. Оксамитова сукня, оксамитова шкіра, звідси й «оксамитовий сезон» — ніжність і м'якість. А ще мені видається, що осіннє тепло трохи сумне, бо воно прощальне. У будь-якому прощенні завжди присутній легкий смуток і ніжність. У такому святковому від краси, яку бачу навколо, настрої, іду вулицями, знайомими з дитинства. В унісон із неперевершеним Вівальді в мені народжується простенька, нехитра мелодія власного твору. Вона дорога мені, бо щира, адже співаю не я — співає моя душа.

Ось і мій двір. Сюди я переїхала лише шість місяців тому. Це чудовий новий будинок, розміщений в одному з престижних районів міста, — на Французькому бульварі. З вікон моєї квартири, що на п'ятнадцятому поверсі, відкривається чудовий морський краєвид. Мені подобається в будь-який час доби сидіти біля великого вікна й дивитися на море. Літнього ранку, коли ласкаві промені сонця ледь торкаються води, море здається блакитним, воно грайливо виблискує. Коли несподівано здіймається вітер, то біла піна підіймається на гребені хвиль і море стає темно-синім. Над водою літають зграї чайок, які обурено галасують над хвилями — проте їхні крики не можуть прорватися крізь якісні сучасні вікна, що поглинають звуки природи.

Ввечері я люблю спостерігати, як сонце повільно сідає за хвилі. Небо й вода зливаються в темряві, й тільки вогни суден, що стоять на рейді, весело підморгують мені.

Люблю свою нову квартиру. Наразі неохоче згадую, як важко робився ремонт у ній, як нестерпно було жити весь цей час, бо з усіх квартир одночасно чулися постійні звуки увімкнених дрилів, стукіт, гуркіт. Здавалося, що тиша не настане ніколи. Але все в цьому житті минає. Ось і ремонти, які відбувалися так синхронно, теж немов у воду канули. Тепер я можу насолоджуватися тишею.

Проте це не головне. Головне, що мені вдалося нарешті вмовити мою улюблену бабусю Соню продати свою стару квартиру на Молдаванці й переїхати в нову, яку ми придбали для неї в цьому ж будинку, на п'ятому поверсі. Краєвид з вікон бабусиної квартири теж чудовий — видно й море, і сквер.

Бабусі, що все життя мешкала у своїй двокімнатній квартирі на першому поверсі будинку з величезним старим двором на вулиці Лазарєва, у самому центрі Одеси, дуже складно звикати до нового місця. Проте залишатися в старій квартирі вже стало неможливим. Будинок тріщав по швах у повному розумінні цього слова.

Усію великою родиною, що складається з моїх батьків, тітки й дядька та їхніх дітей, ми впродовж років двадцять п'яти намагалися вмовити бабусю залишити ту стару квартиру. Двадцять п'яти? Саме так! Скільки себе пам'ятаю, чула одне й те саме: «Софочки, тобі вже давно час переїхати з цієї квартири в нову».

«Софочка» — так усі завжди величали мою бабусю. До речі, Софочка на свої вісімдесят років виглядала чудово! Вона раз на тиждень неодмінно відвідувала «Салон краси», який, дотримуючись звички, називала перукарнею. Там вона робила манікюр і зачіску. А щосереди Софочка йшла грати з подружками в преферанс, і не важливо, що з кожним роком кількість партнерок по грі, на жаль, зменшувалася.

Бабуся моя стійко, по-філософському, переживає втрати, повторюючи фразу: «Ми всі гості в цьому світі». Вона полюбляє, коли я без утоми повторюю знову й знову в різних інтерпретаціях: «Бабуню, твоя мудрість не знає меж, ти природжений філософ... І навіть якщо мене переконуватимуть у зворотному, я напевно знаю, що спочатку народилася ти, тобі дали ім'я СОФІЯ, а потім уже з'явилася наука філОСОФІЯ». Софочка, кокетуючи, червоніє від задоволення й вдячно промовляє: «Гаразд, гаразд, згодна, я — мудрість, проте ти, справді, — моя радість, світло моїх старих очей». При цьому її «старі очі» блищають молодим завзяттям і любов'ю до життя.

Щонеділі Соня або, як її звикли називати з дитинства, — Софочка, приймає в себе родичів. Їх теж, що прикро, рік у рік меншає. Хтось залишив назавжди цей світ, хтось поїхав із цієї країни. Проте Софочка незмінно йде недільного ранку на «Привоз», купує свіжу рибу, хорошу ковбаску й курочку.

Куховарить бабуся дуже смачно. Ці недільні обіди в Софочки стали традицією. Порушувати її вважалося в нашій сім'ї поганим тоном. На цей день ми нічого не планували, бо то була неначе своєрідна давно складена й прийнята одноголосно програма — на багато років наперед.

У гостинному будинку бабусі ми набиралися сил перед новим робочим тижнем, перед новим витком життя. Обідали некваліво, розмовляли. Коли сідали за стіл, Софочка завжди давала настанову: «Діти мої, говоримо тільки про хороше, інакше ця вечеря не піде на користь». За розмовами час спливав непомітно. Потім стіл збиралі до чаю. Стіл був дерев'яний, овальної форми, такий великий, що під час чаювання ми гуртувалися за ним зусібіч групками «за вподобаннями». Чоловіки розмовляли про політику й досягнення одеської футбольної команди «Чорноморець»,